

מהדורה למורה

מטרות:

- להכיר את יום הסובלנות הבינלאומי (16 בנובמבר) ואת מושגי היסוד: סובלנות, כבוד, אמפתיה, הקשבה, שונות והכלה.
- לזהות הכללות, סטריאוטיפים ודעות קדומות בשפה היומיומית – בכיתה וברשת.
- לתרגל ניסוח מחדש: להפוך משפט פוגע למשפט מכבד בלי לוותר על העמדה.
- להתנסות בהתבוננות מנקודת המבט של האחר ובקבלת החלטות בדילמות.

איך משתמשים: חלק א' – מושגים (כ־10 דק'); חלק ב' – מקרה בוחן ומיון (כ־15 דק'); חלק ג' – ניסוח מחדש וכתיבה (כ־15 דק'); כרטיס יציאה (5 דק'). מתאים לשיעור של 45 דקות; לשיעור כפול – שלבו את הפעילויות באתר.

תשובות

חלק א': 1. ג (לקבל גם את מי ששונה ממני) • 2. א (16 בנובמבר) • 3. ג (מקשיבים עד הסוף) • 4. א (להתייחס לאחר כמו שהייתי רוצה שיתייחסו אליי)

חלק ב' – שאלות: 1. ג • 2. ב

מיון – מקרב: להזמין לשחק • לשאול "מה שלומך?" • להקשיב עד הסוף • לשתף בצבעים • להגיד תודה

מרחיק: לצחוק על מבטא • ללחוש סודות ולהסתכל על מישהו • לחקות הליכה של מישהו • להגיד "אין לך מקום פה" • לכנות בשם גנאי

חלק ג' – דוגמאות לניסוח מכבד: "בוא, אני אסביר לך את הכללים" • "איזה צבעים מיוחדים! מה ציירת?" • "מעניין, יש לזה סיפור?"

מקרה הבוחן וכתיבה: אין תשובה אחת; מעריכים נימוק, אמפתיה ושיח מכבד.

טיפים ורגישות

- זהו יום ערכי-חברתי, לא יום חוסן רגשי – אך דילמות על הדרה ולעג עלולות לעורר זיכרונות אישיים. אפשרו "פס" ואל תבקשו מתלמיד/ה לשתף חוויה של פגיעה מול הכיתה.
- אל תשתמשו בתלמידי הכיתה כדוגמאות לשונות (מוצא, דת, מוגבלות). כל הדמויות באתר בדויות.
- בחט"ע – הקפידו על שיח בלי שמות של אנשים או מפלגות; התמקדו בעקרונות.

כשמישהו מעליב אותי ואני כועס/ת – עש"ן ד"ק: עוצרים, מרפים את השרירים, נושמים, אומרים לעצמנו "אני יכול/ה לענות בכבוד", וממשיכים קדימה.

שם:

כיתה:

תאריך:

חלק א' – מכירים את המושגים

בחלק הזה נכיר את המושגים החשובים של יום הסובלנות.

סובלנות 🤝	כבוד 👑	אמפתיה 💖	הקשבה 🎧
לקבל את מי שחושב, נראה או מתנהג אחרת ממני – גם כשזה לא מה שהייתי בוחר/ת.	להתייחס לכל אדם כחשוב, בדיבור ובמעשה.	לנסות להרגיש מה מרגיש מישהו אחר.	לשמוע עד הסוף, בלי לקטוע ובלי להסתכל לצדדים.

הקיפו את התשובה הנכונה:

1. מה פירוש "סובלנות"?

- א. להסכים תמיד עם כולם ○ ב. לא לדבר עם מי ששונה ○ ג. לקבל גם את מי ששונה ממני

2. יום הסובלנות הבין-לאומי חל...

- א. 16 בנובמבר ○ ב. 15 במאי ○ ג. 1 בינואר

3. מה עושים כשמישהו מדבר?

- א. קוטעים כדי לענות מהר ○ ב. מסתכלים בטלפון ○ ג. מקשיבים עד הסוף

4. "ואהבת לרעך כמוך" – מה הכוונה?

- א. להתייחס לאחר כמו שהייתי רוצה שיתייחסו אליי ○ ב. לתת לכולם מתנות ○ ג. לאהוב רק חברים טובים

חלק ב' – בנעליים של אחר

נקרא מקרה, נחשוב איך מרגישים האנשים שבו ונבחר מה לעשות.

מקרה בוחן: המסיבה 🎉

שירה מזמינה למסיבת יום הולדת את כל הבנות בכיתה חוץ מאחת. היא אומרת: "זאת המסיבה שלי, אני מחליטה".

1. איך מרגישה הילדה שלא הוזמנה?

2. מה הייתם אומרים לשירה?

מה הייתם עושים? הקיפו ונמקו:

○ א. שירה צודקת – זו המסיבה שלה ○ ב. כדאי לדבר איתה בעדינות ○ ג. לספר למבוגר/ת

נועם הגיע לכיתה באמצע השנה. בהפסקה הוא עומד ליד הקיר לבד.

איך נועם מרגיש, כנראה?

○ א. כועס על כולם ○ ב. שמח ורגוע ○ ג. בודד ומתבייש

מאיה מדברת לאט וקצת מגמגמת. כמה ילדים צוחקים כשהיא קוראת בקול.

מה כדאי לעשות?

○ א. לצחוק גם ○ ב. לחכות בסבלנות ולהקשיב עד הסוף ○ ג. לבקש שמישהו אחר יקרא

 מיון: כתבו כל ביטוי בעמודה המתאימה

ללחוש סודות ולהסתכל על מישהו · להגיד תודה · לשאול "מה שלומך?" · להגיד "אין לך מקום פה" · להקשיב עד הסוף · לכנות בשם גנאי · להזמין לשחק · לשתף בצבעים · לחקות הליכה של מישהו · לצחוק על מבטא

 מקרב	 מרחיק

חלק ג' – מילים שבונות

נלמד להחליף מילים שפוגעות במילים שבונות – ונכתוב בעצמנו.

1. "אתה לא יודע לשחק, לך מפה!" ← כתבו משפט מכבד:

2. "הציור שלך מכוער" ← כתבו משפט מכבד:

3. "איזה מוזר, למה את לובשת את זה?" ← כתבו משפט מכבד:

  מכתב לחבר/ה חדש/ה

דמיינו שילד/ה חדש/ה מגיע/ה לכיתה. כתבו מכתב קצר שיעזור לו/לה להרגיש רצוי/ה.

פתיחות שיעזרו: שלום! אני... / בכיתה שלנו אוהבים... / אשמח אם תצטרף/תצטרפי ל... / אנחנו שמחים שהגעת!

בדקו: ☐ כתבתי ברכה ☐ הזמנתי לפעילות ☐ השתמשתי במילים חמות

✂

✂

כרטיס יציאה

שם: _____ כיתה: _____

1. מילה אחת שמתארת סובלנות בעיניי:

2. דבר אחד שאעשה מחר כדי שמישהו ירגיש שייך:

3. מה למדתי על עצמי היום?

איך הרגשתי?

יצרה: רות רש בן ישי